

Alzheimers sjukdom

FAKTABLAD FRÅN SVENSKT DEMENSCENTRUM

Den vanligaste demenssjukdomen

Demens är ett samlingsnamn för en rad symtom som gör det svårare att tänka, planera och kommunicera. Symtomen orsakas av olika skador och sjukdomar i hjärnan. Vanligast är Alzheimers sjukdom som står för 60–70 procent av samtliga fall av demens.

Ovanlig före 65 år

I Sveriges beräknas drygt 100 000 personer vara drabbade av alzheimer. Sjukdomen är ovanlig före 65 år, därefter ökar risken att insjukna med stigande ålder. I åldersgruppen 70–74 år har mindre än fyra procent Alzheimers sjukdom, hos personer som är äldre än 90 år handlar det om mer än var tredje.

Vad händer i hjärnan?

Vid Alzheimers sjukdom börjar proteinet *beta-amyloid* klumpa ihop sig och lagras mellan hjärnans nervceller. Inuti cellerna bildas *fibriller*, små garnnystan som förhindrar transporten av viktiga näringsämnen. Dessa sjukliga förändringar sprider sig och gradvis skadas en allt större del av hjärnan. Sjukdomsförloppet sträcker sig ofta över många år.

Sjukdomen kommer smygande

Alzheimer sjukdom kommer smygande. I många fall förväxlas den felaktigt med ett naturligt åldrande. Tidiga symtom är glömska och problem att hitta utanför sin närmiljö. Det blir svårare att lära sig nytt och saker som tidigare var okomplicerade blir allt mer besvärliga att planera och utföra. Oro kan också tillhöra sjukdomsbilden.

Tidiga tecken på alzheimer:

- svårare att lära sig nya saker
- glömska
- problem att hitta ord
- oro

Symtomen blir fler och starkare

Gradvis försämras även andra förmågor, till exempel språk, tidsuppfattning och omdöme. Sjukdomen gör det allt svårare att kommunicera. Hjälp med påklädning, hygien och personlig vård blir så småningom nödvändigt.

Tidig diagnos viktig

Kontakta en läkare om du misstänker Alzheimers sjukdom. En utredning bör snarast påbörjas. Sjukdomen går inte att fastställa genom ett enkelt prov. Diagnosen bygger istället på en rad olika tester och undersökningar samt intervjuer med anhöriga. Utredningen brukar ta 4–6 veckor.

Behandling och bemötande

Alzheimerforskningen har gjort stora framsteg men ännu så länge finns inget sätt att hejda sjukdomsförloppet. Däremot finns läkemedel som kan lindra symtomen, främst i ett tidigt skede. Hjälpmiddel och en rad andra insatser kan på olika sätt underlätta vardagen.

Det är viktigt att få en förklaring till symtomen för att på bästa sätt kunna planera för ett bra och meningsfullt liv. Det är också viktigt att försöka skapa lugn och ro runt den sjuke eftersom stress förstärker symtomen.

Efterhand behövs mer hjälp och stöd från samhällets vård och omsorg.

17 dec 2018 • Svenskt Demenscentrum©

Fler faktablad på olika språk kan skrivas ut från Svenskt Demenscentrums webbplats:
www.demenscentrum.se/Faktablad

Svenskt Demenscentrum

Svenskt Demenscentrum, Sveavägen 155, 113 46 Stockholm, 08 - 690 58 00, info@demenscentrum.se

www.demenscentrum.se